

श्रीमहाभारतं

॥ अथ शान्तिपर्व ॥

नारायणं नमस्कृत्य नरश्चैव नरोत्तमं । देवीं सरस्वतीञ्चैव ततो जयमुदीरयेत् ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ कृतोदकास्ते सुहृदां सर्वेषां पाण्डुनन्दनाः । विदुरो धृतराष्ट्रश्च सर्वाश्च भरतस्त्रियः ।
तत्र ते सुमहात्मानो न्यवसन् पाण्डुनन्दनाः । शौचं निर्व्वर्त्तयिष्यन्तो मासमात्रं वहिः पुरात् ।
कृतोदकन्तु राजानं धर्मराजं युधिष्ठिरं । अभिजग्मुर्महात्मानः सिद्धा ब्रह्मर्षिसत्तमाः ।
द्वैपायनो नारदश्च देवलश्च महानृषिः । देवस्थानश्च कण्वश्च तेषां शिष्याश्च सत्तमाः ।
अन्ये च वेदविद्वांसः कृतप्रज्ञा दिजातयः । गृहस्थाः स्नातकाः सन्तो ददृशुः कुरुसत्तमं ।
तेऽभिगम्य महात्मानः पूजिताश्च यथाविधि । आसनेषु महाहर्षेषु विविशुस्ते महर्षयः ।
प्रतिगृह्य ततः पूजान्तत्कालसदृशीं तदा । पर्युपासन्यथान्यायं परिवार्य युधिष्ठिरं ।
पुण्ये भागीरथीतीरे शोकव्याकुलचेतसं । आश्रासयन्तो राजेन्द्रं विप्राः शतसहस्रशः ।
नारदस्त्वब्रवीत्काले धर्मपुत्रं युधिष्ठिरं । सम्भाव्य मुनिभिः सार्द्धं कृष्णद्वैपायनादिभिः ।
भवतो बाहुवीर्य्येण प्रसादान्माधवस्य च । जितेयमवनिः कृत्स्ना धर्मैवैव युधिष्ठिर ।
दिश्या मुक्तस्तु संयामादस्मालोकभयङ्करात् । तत्तद्धर्मरतश्चापि कश्चिन्नोदसि पाण्डव ।
कश्चिच्च निहतामित्रः प्रीणासि सुहृदो नृप । कश्चिच्छ्रियमिमं प्राप्य न त्वां शोकः प्रबाधते ।
॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ विजितेयं मही कृत्स्ना कृष्णबाहुवलाश्रयात् । ब्राह्मणानां प्रसादेन भीमार्जुनबलेन च ।
इदन्तु मे महत् दुःखं वर्त्तते हृदि नित्यदा । कृत्वा ज्ञातिक्षयमिमं महान्तं लोभकारितं ।
सौभद्रं द्रौपदेयांश्च घातयित्वा सुतान् प्रियान् । जयोऽयमजयाकारो भगवन् प्रतिभाति मे ।
किन्तु वक्ष्यति वार्ष्णेयो वधूर्मे मधुसूदनं । दारकावासिनी कृष्णमितः प्रतिगतं हरिं ।
द्रौपदी हतपुत्रेयं कृपणा हतबान्धवा । अस्मत्प्रियहिते युक्ता भूयः पीडयतीव मां ।
इदमन्यच्च भगवन् यत्त्वा वक्ष्यामि नारद । मन्त्रसंवरणेनास्मि कुन्त्या दुःखेन योजितः ।
यः स नागायुतबलो लोकेऽप्रतिरथो रणे । सिंहदर्पगतिर्द्धीमान् घृणी दाता यतव्रतः ।